

12.10.2018

HE 123/2018vp, Tarkastusvaliokunta 11.10.2018 klo 12:30
Tarkennus kokouksessa annettuun lausuntoon

Terveet tilat 2028 - hankkeen toimivuus ja hankkeelle osoitettujen resurssien riittävyys

Terveet tilat 2028 –hanke: Valiokunta on kiinnostunut kuulemaan arvionne hankkeen toimivuudesta sekä hankkeelle osoitettujen resurssien riittävydestä.

Suomen Kuntaliitto esitteli tarkastusvaliokunnan kuulemistilaisuudessa 11.10.2018 toimenpiteitä, joita se on ehdottanut lisättäväksi Terveet Tilat 2028 toimenpideohjelmaan. Kuntaliiton näkemyksen mukaan ohjelma ei ole uskottava ilman sille osoitettua riittävää rahoitusta. Ilman merkittäviä taloudellisia kannustimia ohjelman vaikutukset tulevat jäämään varsin vaisuksi ja tavoitteita ei tulla saavuttamaan. Pelkillä hyvien käytäntöjen levittämisellä ja viestinnällä ei ratkaista isoa investointitarvetta.

Alla ehdotettuihin toimenpiteisiin on lisätty kustannusarviot:

Kuntaliitto on ehdottanut ohjelmaan lisättäväksi:

- Teknitaloudellinen kartoitus kuntien edellytyksistä selvittää rakennuskannan uudistustarpeesta kuntatalouden näkökulmasta. Investointitarpeiden hallintaan ja ratkaisemiseksi on etsittävä erilaisia ja uusia vaihtoehtoja rahoitus- ja toteutusratkaisuista. Kartoituksen pohjalta tulisi arvioida kuntien taloudelliset edellytykset sekä mahdollisten vaikuttavampien kannustimien tarve kunnissa.
 - KUSTANNUSARVIO: Tämä edellyttäisi valtakunnallisesti koordinoitua selvitystä hankkeen alussa, kustannusarvio kartoitukselle 100 000 - 150 000 €
- Pitkäaikaista tukea ja kannustimia palveluverkojen (esim. kouluverkon) uudistamisen eri vaiheisiin, rakennusten sisäilmatutkimusten ja kuntotutkimusten suora tukeminen sekä rakennuskannan uudistumisen tukeminen purkukannustimien avulla.
 - KUSTANNUSARVIO: Tämä edellyttäisi joka vuosi jaettavaa rahasummaa uudistamisen eri vaiheisiin, kunta voisi saada rahoitusta vain yhteen vaiheeseen. Rahoituksen hakemisen edellytyksenä olisi kriteeristö, joka kunnan on täytettävä (esim. palveluverkko selvitys tehty, kiinteistön ylläpidon hyvät käytännöt, prosessit kunnossa sisäilmaongelmien hoidossa jne.), kustannusarvio 700 000 - 1 300 000 €/vuosi
 - kustannusarvio purkukannustimelle 2 - 2,5 M €/vuosi

- 1-2 asiantuntevan henkilön työpanos kymmenen vuoden ajan koordinoimaan kuntakentän toimenpiteitä ja kuntaverkostoja sekä vastamaan viestinnästä. (Vrt. hometalkoot). Verkostojen tarkoituksena olisi välittää oikeaa ja viimeisintä tietoa sekä edistää hyvien korjaus- ja uudisrakentamiskäytäntöjen leviämistä.
 - KUSTANNUSARVIO: ministeriöiden (STM, YM) yhteinen ”sisäilmavaltuutettu” (2 htv, rakennusterveysosaamista, kuntakoordinoitua, viestintää), kustannusarvio 170 000 €/vuosi
- Kannustinmekanismi kuntien rakennusterveysosaamisen edistämiseksi. Esimerkiksi vuotuinen kuntakohtainen osaamisen edistämistuki, jonka voisi kohdentaa nykyisten työntekijöiden osaamisen kehittämiseen tai uuden asiantuntijan palkkaamiseen.
 - KUSTANNUSARVIO: erikseen haettava tuki henkilöstön täydennyskoulutukseen tai uuden osaajan palkkaamiseen erityisesti niille kunnille, jossa osaamista ei ole. Painottuisi ohjelman alkuvuosille, RTA-koulutuksen hinta on noin 10 000 €, jos kannustin olisi esim. 500 000 €, osaamista saataisiin lisättyä 50 kunnassa/vuosi. Kustannusarvio 500 000 €

Esitettyjen konkreettisten lisätoimenpiteiden yhteenlaskettu kustannusvaikutus olisi noin 1,5 - 2,1 miljoonaa euroa vuodessa ja lisäksi karkea arvio purkukannustimelle 2- 2,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Suomen Kuntaliitto

Tarja Hartikainen
erityisasiantuntija, ympäristöterveys

Jussi Niemi
tilapalvelupäällikkö